

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Bezoekadres:

Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34
www.rijksoverheid.nl

Ons kenmerk

4388309-1098667-LZ

Bijlage(n)

-

Uw kenmerk

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres met
vermelding van de datum en het
kenmerk van deze brief.*

Datum 9 juni 2026

Betreft Commissiebrief inzake reactie over wettelijke vertegenwoordiging bij
wilsonbekwaamheid

Geachte voorzitter,

U heeft per brief (kenmerk 2026Z09834) verzocht te reageren op een brief die uw vaste
commissie Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) heeft ontvangen. Met deze brief
voldoe ik aan dit verzoek.

In de brief vertelt de heer T.G. over zijn persoonlijke ervaring met (wettelijke)
vertegenwoordiging bij zijn vader. In de situatie van de heer T.G. is er door de rechter
geen wettelijk vertegenwoordiger aangewezen voor zijn vader, die met dementie is
opgenomen in een verpleeghuis. In het geval van de heer T.G. treedt de echtgenote van
zijn vader op als vertegenwoordiger. De heer T.G. geeft aan dat de echtgenote geen
informatie met hem en zijn broer deelt en dat zij niet betrokken worden bij de zorg voor
zijn vader.

Allereerst dank ik de heer T.G. voor het delen van deze persoonlijke situatie. Ik kan me
voorstellen dat het heel frustrerend is om niet betrokken te worden bij de zorg voor je
eigen vader. Hoewel ik niet in kan gaan op individuele situaties, kan ik wel in
algemeenheid iets zeggen over (wettelijke) vertegenwoordiging.

De (wettelijk) vertegenwoordiger neemt beslissingen over zaken waarover een cliënt zelf niet meer kan beslissen. Wettelijk is vastgelegd wie vertegenwoordiger kunnen zijn:

1. Een wettelijk vertegenwoordiger (curator of mentor) is benoemd door de rechter;
2. Een schriftelijk gemachtigde is benoemd door de cliënt zelf (in een schriftelijke verklaring);
3. Een echtgenoot, geregistreerde partner of andere levensgezel (niet benoemd);
4. Een ouder / kind / broer / zus / grootouder / kleinkind (niet benoemd).

De volgorde van deze opsomming is van belang. Als een cliënt zelf niet kan beslissen over zijn of haar zorg, zal de zorgverlener eerst kijken of de cliënt een wettelijk vertegenwoordiger heeft. Zo niet, dan wordt gekeken of er een schriftelijke gemachtigde is. Zo niet, dan kunnen de partner of de genoemde familieleden vertegenwoordiger zijn. Er is dus een verschil tussen wettelijke vertegenwoordiging en familievertegenwoordiging. Een wettelijk vertegenwoordiger wordt benoemd door de rechter en staat onder toezicht van de rechter, terwijl een familie vertegenwoordiger niet wordt benoemd door de rechter en ook niet onder toezicht staat.

Uit het verhaal van de heer T.G. maak ik op dat de echtgenote niet door de rechtbank is benoemd als wettelijk vertegenwoordiger maar optreedt als familievertegenwoordiger. Daardoor kan de familie geen klacht indienen bij de rechtbank over haar functioneren. De familie kan wel een professionele mentor of curator aanvragen bij de rechtbank. Als de rechter dit toekent, neemt die mentor of curator de vertegenwoordiging over van de echtgenote. Ik realiseer me overigens dat een dergelijke aanvraag in deze gespannen situatie ook niet eenvoudig zal zijn.

Naar aanleiding van de vraag van de heer T.G. over het wettelijk mogelijk maken van twee vertegenwoordigers kan ik het volgende zeggen: het is momenteel al mogelijk dat de rechter twee wettelijk vertegenwoordigers benoemt. Er is geen voornemen om wettelijk vast te leggen dat er altijd twee familievertegenwoordigers moeten zijn. Niet uit te sluiten valt dat een dergelijke constructie zal leiden tot meer conflicten binnen families dan nu het geval is.

Hoogachtend,

de minister van Langdurige Zorg,
Jeugd en Sport,

Mirjam Sterk